

Eläinten hyvinvointikeskuksen (EHK) lausunto

Valtioneuvoston asetus maatalan investointituen kohdentamisesta

VN/5423/2020

VN/5423/2020-MMM-34

Eläinten hyvinvointikeskus kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston asetukseen maatalan investointituen kohdentamisesta.

2 §

Rakentamisinvestointi

On hyvä, että pihattonavetan rakentamisen yhteydessä jaloittelutarhan rakentamiseen saa tuotantorakennuksen tasoista tukea.

On hyvä, että tuettuun eläintuotantorakennukseen vaaditaan asianmukainen varavoimajärjestelmä. Näin ehkäistään eläinten hyvinvoinnin heikkenemisen riskejä.

1

3 §

Maatalan investointituella tuettavat toimenpiteet

On hyvä, että eläinten hyvinvointia edistäviä investointeja voidaan tukea 18 §:n mukaisesti.

4 §

Lypsy- ja nautakarjatalous

On kannatettavaa, ja eläinten hyvinvointia edistävää, että uuden lypsykarjapihaton rakentamisinvestointiin myönnetään jatkossa julkista tukea vain, jos pihaton yhteydessä eläimillä on käytössä jaloittelutarha tai laidun. Jaloittelutarhalle tulee säätää maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (405/2017) vähimmäisvaatimukset, esim. vähimmäispinta-ala.

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi

Parsinavetoille tukea voidaan myöntää vain peruskorjaukseen ilman parsipaikkojen lisäämistä. Parsinavetoille tulisi voida myöntää tukea myös eläinten ympärivuotisen ulkojaloittelutarhan rakentamiseen.

Uusien lihanautakasvattamojen rakentamisinvestointeihin ei nyt olla myöntämässä tukea, mutta jatkossa lihanautakasvattamon rakentamisinvestointien ehdoissa (MmA 406/2017) tulee vaatia lihanaudoille kiinteä ja pehmeä makuualue. Betonipalkkipohjaisia lihanautojen kokoritiläkasvattamoja ei enää tule tukea.

5 §

Sikatalous

On kannatettavaa myöntää investointitukea emakkosikalan uudisrakennukseen tai laajennukseen pelkästään vapaaporsitusjärjestelmiin. Maa- ja metsätalousministeriön asetus 172/2018 tulee uudistaa vapaaporsituskarsinan määräysten osalta. Eläinten hyvinvointikorvauksen vaatimuksena on vähintään seitsemän neliömetrin suuruinen vapaaporsituskarsina. Samaa seitsemän neliömetrin vähimmäispinta-alaa suositellaan myös Helsingin yliopiston vapaaporsitushankkeessa, jonka suositukset on tehty sidosryhmien yhteistyönä ([Suositukset menestyksekkään vapaaporsituksen toteuttamiseksi 2021](#)) sekä vuonna 2022 julkaistussa Euroopan elintarviketurvallisuusviraston sikojen hyvinvointia koskevassa tieteellisessä selvityksessä ([Welfare of pigs on farm](#)).

2

10 §

Turkistalous

Asetusluonnoksen mukaan tukea voitaisiin myöntää esimerkiksi turkiseläinten varjotalojen, eristämättömien eläinhallien ja eläinten käsittelytilojen rakentamisinvestointiin. Mikäli kauan valmisteltu eläinten hyvinvointilaki helmikuussa 2023 hyväksytään, on sen nojalla uudistettava useita eläinten hyvinvointia koskevia asetuksia. Turkiseläinten suojelun asetus on näistä kiireellisimpiä. Turkiseläinten suojelun asetuksen uudistamista on luvattu vuodesta 2013 saakka Suomen ensimmäisen Turkistarhaton Suomi -kansalaisaloitteen parlamenttikäsittelyn yhteydessä. Eduskunta ei tuolloin hyväksynyt aloitetta, mutta sen käsittelyn yhteydessä luvattiin turkiseläinten suojelun asetuksen uudistuksen avulla edistää turkiseläinten hyvinvointia. Ottaen huomioon tämän, ja sen, että eurooppalainen Fur Free Europe -kansalaisaloite on äskettäin saavuttanut komission käsittelyyn vaadittavan kannatusmäärän, sekä sen, että eurooppalainen eläinten

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi

häkkikasvatusta vastustanut kansalaisaloite End the Cage Age on saanut laajan kannatuksen Euroopan parlamentissa ja komissiossa, olisi turkistarhojen rakentamisinvestointien julkista tukea syytä lykätä. Eurooppalaisten kansalaisaloitteiden saama laaja tuki antaa viitteitä siitä, että Euroopan unionin kansalaisten näkemys eläinten häkkikasvatusta kohtaan on kielteinen. Investointitukien maksamisesta turkistuotannolle tulisi pidättäytyä ainakin siihen saakka, kunnes uusi valtioneuvoston asetus turkiseläinten hyvinvoinnista saadaan kansallisesti valmiiksi. Uuden asetuksen myötä seuraa todennäköisesti uusia vaatimuksia turkiseläinten käyttäytymistarpeiden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi. Esimerkiksi turkiseläinten elinympäristön suurentaminen ja virikkeellistäminen sekä jatkuvan ympärivuotisen veden saannin turvaaminen tuovat uusia vaatimuksia turkiseläinten pitoympäristölle.

Turkistarhojen aitaaminen niin, etteivät tarhattavat eläimet pääse pakenemaan on tärkeää, sillä Suomen turkistarhoilla tarhataan EU tasolla haitalliseksi vieraslajiksi luokiteltua supikoiraa sekä kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi luokiteltua minkkiä. Supikoirien tarhaukseen Suomella on EU komission myöntämä erillislupa. EU:n vieraslajisäädökset estävät supikoirien ympäristöön päästämisen, tuonnin, hallussapidon, kasvatuksen, kuljetuksen, markkinoinnin, välittämisen, myynnin ja luovutuksen. Supikoira- ja minkkiyksilöiden pääsy turkistarhoilta Suomen luontoon tulee estää.

18 §

Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit

On hyvä, että 18 §:n 1 momentin mukaan maatalan investointitukea voidaan myöntää eläinten hyvinvointia edistävään rakentamisinvestointiin ilman tuotantokapasiteetin lisäämistä. Jaloittelutarhat, häkkikanaloiden muuttaminen lattiakanaloiksi, vapaaporsituksen edistäminen, sairaus- ja poikimakarsinoiden parantaminen tai ilmanvaihdon parantaminen parantavat eläinten hyvinvoinnin edellytyksiä.

Helsingissä 7.2.2023

Ystävällisin terveisin
Eläinten hyvinvointikeskus EHK
Satu Raussi ja Tiina Kauppinen

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi